

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoierul DUMITRU ANTAL

Prea Sf. nostru Episcop Nicolae în Eparhie la propovedanie.

— Sfințirea bisericii din Baia-mare.

În urma poruncii Mântuitorului către apostolii și învățăceii săi „mergând învățați toate neamurile“, Prea Sfințitul nostru Părinte din nou a pornit la drumul propovăduirii, înarmat cu cunoscutele-i arme duhovnicești și cu elan invidiat și de cei mai tineri propovăduitori.

Dacă s'ar da și Episcopilor simboluri de caracterizare ca Evangeliștilor, Episcopului nostru preaiubit ar trebui să l-se dea simbolul vulturului, care s'a dat Evangelistului Ioan, căci asemenea acestuia se avântă cu gândul și cu cuvântul, cu sfaturile și îndemnurile creștinești, cari singure pot da neamului nostru mântuirea creștinească și națională.

După sfătuirii, mângăeri și ajutorări date în decursul verii în Praid, Sovata, Târgul-Mureș, Luduș și Turda, acum cu puteri oțelite de munca făcută aici cu drag, de dispoziția sufletească pururea veselă în urma unei conștiințe împăcate, a luat calea ținutului frumos și binecuvântat de D-zeu cu mari bogății ale Chioarului.

Astfeluși deja Sâmbătă, în 7 Sept. a. c. a plecat cu 2 automobile însoțit de P. O. Protoierul Dumitru Antal revizor bisericesc și Gheorghe Oprean misionar eparhial, de arhidiaconul Dr. Vască decanul academiei teologice și de diaconul Vasile Bogdan, spre Baia-Mare, centrul protopopiatului, ce de mult a voit să-l cerceteze.

În acest drum, care șerpuește prin regiuni atât de sublime cu aer ozonat de brădetul culmilor stâncoase, pe lângă cucernica ctitorie a Vadului făcută de Voivodul Stefan cel mare și sfânt, pe lângă „drumul roman“, amintitor de glorioasă obârșie, am fost opriți la o frumoasă poartă

triumfală din mijlocul frunzei comune *Somcuta-mare*.

Aici publicul Șomcutei fără deosebire de neam și lege și a câtorva parohii din apropiere, în frunte cu protopopul A. Latiș primește pe Arhiepiscopul nostru cu zgomoase urale; iar în numele lor cu cuvântul îl întâmpină părintele Ștefan Gheție, care cu dragoste sinceră și profund respect îi dorește bun sos și cere asupra tuturor arhieriasca binecuvântare.

În numele corpului didactic vorbește dl inv. Stefan Pop, care și el cere binecuvântare asupra școlilor și școlarilor români dela reprezentantul celui mai mare învățător al lumii.

În numele școlarilor și a întregului tineret î-L salutăm, oferindu-l și un frumos buchet de flori dsoara Gheție.

Prea Sfințitul Părinte vădit mișcat arată dorul și dorința veche, ce a avut-o să cerceteze acel ținut și se bucură, că bunul D-zeu L-a invrednicit cel puțin acum să cerceteze și acelea plaiuri românești robite atâta timp. Libertate avem — zice înaltul Ierarh — ne mai trebuie credință tare și sinceră iubire de neam, pe cari precum în trecut, așa și în viitor numai prin biserica strămoșească le putem dobândi. Apoi dlui învățător îi răspunde, că a iubit și iubește dăscălimba, că e mândru de cuvântul de dascăl, însuși fiind dascăl odinioară. Împărtășește apoi binecuvântările arhieriești și însoțit de câțiva intelectuali veniți aici într-o întâmpinare în frunte cu dl Dr. Teofil Dragoș, Dr. Nistor și dl Pocol dela Baia-mare, pleacă mai departe.

În parohia *Berchez* din nou este oprit și întâmpinat la poarta triumfală din fața

bisericii, unde preotul Dragoș între altele spune, că nu s'a pomenit încă ca pe acestea locuri să fi umblat vre-odată Arhiereu român, mulțumește P. Sfințitului pentru cercetare și cere obștească binecuvântare.

Vorbește apoi preotul reformat Faragó, arătând importanța iubirii și buneînțelegeri între slujitorii altarelor.

Prea Sfințitul răspunde și dă cerutele binecuvântări, apoi intră în sfânta biserică, unde rostește cu glasul celui conștin de înalta-i chemare și răspundere în fața lui D-zeu și a neamului o înălțătoare cuvântare, din care amintim doar următoarele:

„Neamul nostru, care sute de ani a trăit în robie, n'a avut în trecut alt nutremânt sufletesc decât credința bisericii noastre strămoșești. Cu această credință a trăit“, cu aceasta s'a mângăiat și prin aceasta s'a și luminat. Biserica aceasta a fost totdeauna tare și a fost totdeauna vie. Clădirile în cari sălășluia au fost însă modeste și scunde cum este și bisericuța, în care ne aflăm acum. Și aceasta este o eclatantă mărturie a vitregiei din trecut. Dar acum să zicem „Inoeste-te, înoeste-te noue Ierusalime, că mărirea Dlui peste tine a strălucit“ și să ne silim ca și lăcașurile să fie demne de strălucirea virtuților, ce a creat și crează sfta noastră biserică în sufletul neamului nostru. Prin lumina lui Hristos să ne luminăm ca să fim cel puțin la înălțimea culturală și economică a celorlalte neamuri conlocuitoare și acestea le vom ajunge dacă vom fi „înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbelii“... înțelepți și băgători de seamă în toate lucrurile noastre și iubitori cu blândețe a fraților noștrii și a țării noastre. „Să iubim unii pe alții, ca într'un gând să mărturisim“ și să iertăm toate greșelele fraților și deaproapelui nostru, să ne facem vrednici și noi de iertarea lui D-zeu „și ne iartă nouă greșelele noastre, precum iertăm și noi greșităilor noștri“... Să scoatem toată ura, dușmănia și neînțelegerea din casele noastre, din satele și orașele noastre și din toată țara noastră.

Dragostea creștinească și adevărat frățească să fie stăpâna sufletelor noastre și atunci toată fericirea este asigurată și pentru noi și pentru țara noastră scumpă câștigată cu rugăciunile, jertfele și sângele

atâtor, înaintași și contemporani frați ai noștri.

Numai acestea făcându-le în toate zilele vieții noastre ne vom putea chema fii ai lui D-zeu creați după chipul și asemănarea Lui“.

Asistența, evlavioasă sorbea mărgăritarele învățăturilor lui Isus Hristos înșirate din tot sufletul de iubitorul și binevoitorul lor Arhipăstor.

Pe la orele 6 d. am. Prea Sfințitul Părinte sosește în orașul *Baia-mare*. Aici la poarta de triumf așezată în fața bisericii este binevenat de către P. On. D. Proto-pop A. Latiș, care invită pe P. Sf. Stăpân la sfințirea noului lăcaș dzeesc și cere asupra tuturor arhieriasca binecuvântare.

Vorbește apoi delegatul primăriei dl Dr. O. Pop, care cu cuvinte alese dorește bun sosir înaltului Ierarh și cere binecuvântare asupra orașului *Baia-mare*, unde Românii ortodoxi deși încă în număr mic, dar cu sârguință nepregetată lucrând au împodobit orașul *Baia-mare* cu o nouă instituție divină și națională, care procură bucurie și mândrie sinceră nu numai Românilor ortodoxi, ci tuturor Românilor și cetățenilor de bine.

Prea Sfințitul Episcop, mulțumește de frumoasa primire, arată apoi rolul însemnat al bisericii ortodoxe atât în trecut, cât și în prezent, rol care a adus tăria, cultura, libertatea și unitatea Românilor de pretutindenea.

Intră apoi împreună cu amintiții însoțitori în sfta biserică, se interesează amănunțit de toate cele în legătură cu edificarea și împodobirea Ei și ia dispozițiile tipiconale necesare pentru slujba sfințirii.

După acestea fiind deja spre înserate trece în palatul minelor ca oaspele dlui director al minelor lancu, vrednicul I. ctitor al bisericii noastre din *Baia-mare*.

Cina a luat-o P. Sf. Părinte în ospitaliera casă a vrednicului fruntaș al Chioarului Dr. T. Dragoș, la care au fost invitați pe lângă însoțitorii P. Sfințitului și câțiva alți fruntași ai românizmului din *Baia-mare* și jur.

În dimineața zilei de 8 Sept. a. c., ziua nașterii Născătoarei de D-zeu, clerul adunat la această mare solemnitate religioasă în frunte cu cei trei Protoerei: D. Antal,

Oprean și Latiș asistați de numeros public fără deosebire de neam și lege, a slujit sfințirea apei celei mici, dând răspunsuri corul episcopiei sub măiastra conducere a părintelui-profesor Curea.

După aceasta a plecat în procesiune impunătoare după Prea Sfințitul Stăpân la casele parohiale din Baia-mare.

Aici Prea Sfințitul binecuvântând, corul întonează: „Pe stăpânul și Arhiereul nostru“...

Urmează apoi serviciul sfințirii bisericii de către însuși Prea Sfințitul Episcop Nicolae, cu mare solemnitate cu impunătoarea încunjurare, ungere și stropire.

Se face intrarea în biserică cu rugăciunile adânc mișcătoare, cari arată tăria bisericii asupra tuturor relelor și asupra tuturor văzuților și nevăzuților vrăjmași, după care urmează așezarea sf. altar și sf. Liturgie servită în sobor de Prea Sfințitul Episcop, cei trei protopopi, arhidiaconul Dr. Vască, diaconul Bogdan și preoții: Pavel Picu, Ștefan Bărbos, Aug. Șovrea, Aug. Dragomir, Șt. Miclea, Șt. Gheție și Ignatie Borza din Careii-mari.

La finea sftei Liturghii P. Sfințitul Părinte a rostit o înălțătoare cuvântare ascultată cu multă evlavie de credincioșii adunați în număr atât de mare, încât au ocupat locul până la ușile altarului.

Prea Sfințitul Părinte cu elocvență, cu credință tare și cu simțire adâncă face întâiu istoricul bisericii ortodoxe-române și a preoților și arată faptele, dar și suferințele din trecut, arată amănunțit rolul Ei în prezent și profetic, rolul Ei în viitor. În povestirea frumoasă a acestui istoric face un popas retoric când ajunge la faptele și viața marelui Arhiereu și binefăcătorul tuturor Românilor din Ardeal Andreiu Șaguna. Face apoi istoricul bisericii și parohiei Baia-mare, amintind ca întemeietori și ajutători principali pe dnii dir. Iancu, ing. Onciu și Dr. T. Dragoș, cari cu stăruințele lor și prin ajutoarele lor au adunat valori de sute de mii Lei în bani, material și lucru prestat gratuit de lucrătorii mineilor. Au dăruit dnii miniștri de culte în trecut 150.000 Lei, în prezent 200.000 Lei. Colecta făcută în oraș a adus 54.000 Lei, din cari câte 5000 Lei au dăruit tot dnii: Iancu, Dragoș și Pocol.

În urmă amintește însemnătatea sărbătorii și face apel la toți și toate să urmeze pe Hristos și Evangelia lui și în special către femeile Române să urmeze pe Maica Dlui și să se roage să fie mijlocitoare la fiul său pentru ajutorul necesar creșterii și susținerii familiilor, cari sunt pietrele de granit ale neamului și țării noastre.

Binecuvintează, munca, obolul și oste-neala tuturor, cari au ostenit pentru sfta biserică, la sfaturile P. O. D. protopop al Băii-mari Alexiu Latiș. Urmează apoi recepțiile în sala festivă a minelor, unde se prezintă reprezentanții tuturor instituțiilor. P. Sfințitul le răspunde la toți.

La ora 2 d. am. se dă un prânz copios în pavilionul din frumosul parc al orașului, la care au participat peste 100 persoane și s'au rosiit următoarele toaste: Prea Sfințitul Părinte pentru M. Sa Regele nostru Mihai I, vorbind de tăria dinasticismului și a principiului monarhic în sufletul poporului nostru și dorește ca „toți, dar mai ales voi tinerii să-l vedeți mare și viteaz, ca marele său înaintaș Mihai, cuceritorul Albei-luliei și Ardealului“. Corul întonează „Întru mulți ani“.

Dl prefect Dr. A. Doboși vorbește despre fericirea ce o dă ajungerea unui ideal prin muncă și stăruință, cum este și idealul edificării și sfințirii acestei biserici prin Prea Sf. Episcop, care conduce Eparhia Clujului cu atâta tact, înțelepciune și energie, încât trezește invidia multor oameni tineri cari încă sunt conducători înalți și de diferite instituții.

Dr. Vască vorbește pentru autoritățile de stat, cari în frunte cu dl prefect au sprijinit moral și material desăvârșirea idealului creștinesc, care s'a sfințit în Baia-mare, spre mângăerea creștinilor, spre înălțarea țării și a neamului nostru românesc.

Protoereul D. Antal făcând o duioasă paralelă între situația pastorală lăsată de el în Reghin și situația păr. Latiș din Baia-mare, arată, că cu tact, cu prudentă și voință se pot face lucruri mari și cu puținii, ba uneori mai ușor cu puținii, cari se înțeleg, decât cu o mulțime intrigantă și neînțelegătoare.

Inchină în sănătatea ctitorilor principali ai bisericii, a dlor: Iancu, Dragoș și Onciu. Protoereul Latiș vădit emoționat mulțu-

mește P. Sf. Părinte pentru osteneala și energica stăruință cu cari a realizat acest ideal creștinesc și național, stăruințe, cari la unii înalți dignitari de stat din vremea edificării a stărnit declarații ca acestea: „Părinte-protopoape, îți aprob cererea, dar să știi, că nu de dragul dtale și nici a bisericii dtale, ci ca să scap odată de Vlădicul dtale, care dacă nu a-ș aproba-o m'ar scoate afară și din Cluj“... Mulțumeste apoi tuturor donatorilor și ajutătorilor sftiei biserici și îi invită pe toți de acum la clădirea bisericii celei vii, din suflete spre fericirea și mântuirea tuturor.

Preotul Șovrea a toastat pentru celelalte confesiuni. Dl Dr. Dragoș mulțumește în numele ctitorilor de recunoștința ce li s'a arătat, dar — spune Dsa — meritul neperitor pentru această muncă creștinească și românească din Baia-mare este al păr.-protopop Latiș.

Preotul Șt. Gheție toastează pentru femeile, cari au împodobit atât de frumos sfta biserică.

În după amiaza zilei Prea Sf. Părinte în noua biserică a cununat pe fca I. ctitorului dl Iancu, dir. Baia-mare. Cu această ocaziune din nou a fost izvor viu de sfaturi creștinești pentru tinăra păreche și pentru întreaga selectă asistență.

După acestea binecuvântate și rodnice lucrări duhovnicești și Arhipastorale fără urme de osteneală, în dimineța zilei următoare a plecat în alte parohii să imprăștie lumină, credință, nădejde, dragoste și voință tare tuturor fiilor sftiei biserici ortodoxe din acestea părți.

Baia-mare, la 10 Sept. 1929.

Correspondent.

CUVINTE CĂTRE PREOȚI

6. Cultura preotului.

„Fiule, din tinerețile tale alege învățătura, și până la cărunțetele tale vei afla înțelepciune“.

Sirah 6, 18.

Religiunea trebuie să fie o concepție de viață, izvor nesecat de apă vie, de avânt spre cer; — dacă nu, atunci va deveni simplă formalitate, superstițiune supărătoare, care împiedică și acel progres na-

tural de care e capabil omul chiar și fără ajutor supranatural.

Nizuința noastră va trebui să fie deci aceia, de a ajunge să putem concepe viața aceasta și rosturile ei cu judecata lui Isus și de a vedea cu ochii Lui drumul, pe care trebuie să mergem. Căci ai lui învățăței suntem.

Și fiindcă avem pretențiunea, ca să ne socotească pe noi lumea ca niște urmași a lui Christos, în toate manifestările vieții noastre va trebui să imităm pe aceia, cari au fost *designați personal* de Christos pentru propovăduirea cuvintelor Lui, pe cari *i-a pregătit el însuși* pentru aceasta misiune — *pe Apostoli*.

Există totuși un lucru, în care preotul zilelor noastre va trebui să se deosebească esențial de aceia, cari au cucerit lumea pe seama învățăturilor blândului Galilean.

Este cultura.

Isus și-a ales ucenicii din cea mai simplă pătură socială: cu toții erau oameni fără avere, fără legături sociale și — mai ales — fără cultură. Prea era nou cuvântul, prea erau mari greutatețile ce se prețineau dela cei ce voiau să-L urmeze, ca să se fi putut adresa celor bogăți, ori celor cu mare vază în seminția lui Aron, ori celor cari erau talmăcitorii oficiali a legii.

Dar din aceste suflete simple, naturale, Isus a format — prin puterea personalității sale, prin cuvintele sale adevărate cu fapte mai presus de puterile omenești și prin darul Duhului sf. — acele personalități istorice, cari au făcut să fie pomenite în veșii vecilor faptele și cuvintele sale.

Acei cari pretind, că cultura lumescă, departe de a-l ajuta pe preot la îndeplinirea înaltei sale misiuni sociale, este tocmai o piedecă a vieții sale adevărat religioase, — aduc ca suprem argument acest fapt, că Apostolii au fost aleși dintre oamenii fără cultură, având o singură însușire esențială: credeau în divinitatea lui Isus. Și zic: fiindcă nu poate să existe în mod sincer preot creștin fără aceasta însușire esențială a credinței în divinitatea lui Isus, preotul trebuie ferit de cultură, deoarece ea procură cele mai multe argumente împotriva acestei divinități și împotriva unei lumi supranaturale în general.

Nu trebuie să fii prea puternic în dialectică, ca să poți răsturna pe de-antregul acest fel de judecată. Importanța preotului nu va putea face inexistente rezultatele științei și ori cât mohamedanismul a accentuat, că e de prisos și chiar vătămătoare orice știință, care nu se cuprinde în Coran, — și nu arareori oficialitatea bisericească creștine a crezut lucru cuminte să imiteze acest gest a prorocului din Arabia — lumea n'a încetat totuși de a căuta adevărul pe toate terenurile, măsurând adâncul mării și distanța dintre corpurile cerești, răscolind măruntaele pământului și studiind din toate punctele de vedere viața socială și economică a neamurilor omenești resfirate pe suprafața globului terestru. Avea lipsă de noi și noi adevăruri științifice spre a-și putea face viața mai confortabilă, spre a lua — după porunca lui D-zeu tot mai pe deplin — în stăpânire pământul. Dar aceste adevăruri ale științei nici odată n'au stat în contradicție cu credința — nici chiar atunci, când era contradicție evidentă între învățăturile teologilor și adevărurile științei. Căci teologia e una, — credința e alta. Teologia e și ea știință; în rând cu celelalte științe o armă foarte puternică în mâna celui credincios.

Un cler conștient de chemarea sa nu va trebui să ignoreze aceasta armă. Adevărat, că mânia ei cere dexteritate și poate să-l coste viața pe cel ce o mănuește superficial; dar ar putea bunăoară armata să renunțe la folosirea explozivelor din motivul, că mânia lor uneori produce accidente mortale! Câți aviatori nu s'au prăbușit și nu se prăbușesc zilnic; cu toate acestea oamenii doritori de progres nu vor putea renunța la cucerirea văzduhului.

Și dacă îndrăznesc să-mi ridic cu toată tăria glasul împotriva ignoranței e din motivul, că sunt ferm convins, că ignoranța clerului, — voită uneori, dar de cele mai multe ori rezultată din împrejurări fatale — a contribuit în cea mai mare măsură la răspândirea acelui spirit potrivit credinței în cele supranaturale și în destinațiunea dzească a omului, care stăpânește azi lumea.

Adevărat, pentru preot lucrul esențial e credința. Dar în mâinile unui preot cre-

dincios cultura e o armă făcătoare de minuni. Cu ajutorul ei va putea să asigure din nou domnia credinței între oameni.

Dar cultura mai are un rol important pentru preot. Ea substituie în mijlocul nostru persoana vie, activă a lui Isus Christos. Apostoli puteau să fie oameni simpli; pentru ei adevărul central, esențial, a divinității lui Isus era adevărat zilnic prin faptele Lui. Mai presus de orice dialectică, de orice sistem filozofic, de orice adevăr psihologic, de orice descoperire științifică, — cine a văzut vindecarea orbului din naștere, hrănirea minunată alor cincispezece oameni cu cincispezece pâini și doi pești și învierea cea din morți a lui Lazar, acela va crede în divinitatea lui Isus, ori câte probe contrare ar căuta să producă geologii și cercetătorii stelelor. Apostolul Toma a trebuit să-și plece, cu smerenie, judecata sceptică în fața mărturiei propriilor sale degete, cu cari a pipăit rana din coasta Mântuitorului; dar ce ne facem noi, vechi urmași în scepticism a lui Toma?

Vom cerceta rezultatele științei și vom afla, că nici unul dintre aceste rezultate nu e în contradicție cu adevărurile credinței propovăduite de biserică; vom cerceta mărturiile istoriei și ne vom convinge, că credința religioasă a fost totdeauna un patrimoniu sfânt al oamenilor, că toate sistemele de cugetare adevărate există unei cauze primordiale; vom cerceta toate tainele universului și nimic nu va rămânea nescrutat de ochiul și mintea noastră, din ceia ce a creiat și descoperit geniul omenesc.

Aceasta spre a-L găsi pe D-zeu. Căci „ceriurile spun măreția lui D-zeu și face-rea mâinilor sale o vestește tăria“.

Pr. Ion Goron.

Dirigiunea C. F. R., în baza autonomiei a hotărât suprimarea călătoriei cu reducere a funcționarilor publici. Dreptul de călătorie cu reducere va înceta la 1 Oct., dându-se în schimb câteva reduceri limitate pentru fiecare funcționar și membrii familiei. Este o suprimare nedreaptă și care va atinge în mod simțitor pe toți funcționarii publici, cari și așa sunt slabi plătiți în proporție cu scumpetea vieții, în deosebi cei dela orașe.

CRONICĂ

Sfințire de biserică. Duminică în 22 Septembrie a. c. se va sfinți frumoasa biserică restaurată din nou din Șieu-mare, tractul Bistriții, prin P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae*, însoțit de mai mulți dignitari bisericești și corul episcopiei. Sosirea la Bistrița va fi Sămbătă în 21 seara. Pentru întâmpinarea și primirea P. S. Sale se fac în Bistrița mari pregătiri, — iar credincioșii din Șieu, cari i-au făcut invitarea prin o delegație de 6 fruntași, încă fiind P. S. Sa la băile din Sovata, — așteaptă cu cucernică evlavie pe Păstorul lor sufletesc.

O recunoștință binemeritată. Prea Sfinția Sa Domnul Episcop *Nicolae Ivan* sub Nr. 6167 din 5 Septembrie crt. a înmănat Prea Onoratului Domn Protoiereu *Gheorghe Opreanu*, misionarul Eparhiei următoarea frumoasă adresă: „Pentru prețioasele servicii ce ai făcut bisericii în vara acestui an la băile din Sovata prin predicile bine întocmite și apreciate de fruntași intelectuali țin să-ți exprim și mulțumita noastră, considerând activitatea P. O. Diale din Sovata și din Praid ca o piatră de temelie pentru consolidarea și validitatea bisericii noastre dreptmăritoare în părțile mai expuse ale țării noastre“.

În filia Șeulia, din protopopiatul Ludușului, în ziua de 15 August s'a sfințit cu fastul convenit temelie bisericii ce se va ridica. Serviciul religios a fost săvârșit de către P. C. protopop *Romul Popa* împreună cu Pr. *Leon Sava* din Moinești (Zau), parohia materă. Dorim micului mănunchi de sânguitori credincioși din Șeulia să le ajute bunul Dumnezeu ducerea la bun sfârșit a lucrului început și peste un an să le anunțăm și sfințirea bisericii.

Un mișelesc atac banditesc s'a încercat să se săvârșească la Mănăstirea Sf. *Ilie Prooroc* din Toplița în noaptea zilei de 30 August c. Doi bandiți forțând fereastra unei chilii, au fost surprinși asupra faptului tocmai în momentul când unul era gata să păsească în chilie. Ieromonahul *Grigore*

trezindu-se a dat alarma. Trecând la fereastră să vadă cine-i, dacă nu se ferea la timp, ar fi fost lovit cu un ciomag în cap, care lovitură a nemerit în crucea ferestrei făcându-o bucățele. Trezindu-se și starețul, hoții au fugit prin întunec. După fereastra prin care au vrut să intre, hoții par a fi străini de localitate. Fapta e cât se poate de nemernică și o înfierăm cu toată indignarea, mai ales dacă va fi fost făcută cu intențiunea de batjocurare a mănăstirii și de terorizare a călugărilor.

Sat fără cârciumă. În județul Iași din Moldova se duce o puternică luptă anti-alcoolică. Așa în anul trecut din 545 de cârciumi s'au desființat peste o sută. Propaganda a prins în așa măsură, încât locuitorii din satul Bălteni, s'au adunat la sfat și au hotărât să nu mai consume nici o băutură alcoolică. Hotărârea aceasta a fost consfințită printr'un jurământ depus de toți sătenii. Pe cârciumar l-au silit să desființeze cârciuma și'n locul ei să facă o fabrică de sifoane. Iată o hotărâre vrednică de imitat.

O jumătate de secol dela descoperirea lămpii electrice făcută de către celebrul inventator *Thomas A. Edison* se va sărbători în Statele-Unite, într'un mod fericit. Anume în New-York, ca să se poată demonstra ce înseamnă a fi luminat cu electricitate, într'un moment dat însuși *Edison* prin simpla apăsare pe un buton va face să se stingă pe câteva momente luminile dela toate edificiile publice, apoi pe rând se vor aprinde. Toată lumea îi va aduce omagii ilustrului inventator care cu invenția sa a adus atâta comoditate și binefacere orașelor.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 5753.1929.

Mulțumită publică.

La fondul pentru zidirea Catedralei am mai primit următoarele danii și colecte:

Primăria municipiului Cluj	80.000 L.
„Banca Centrală“, Cluj	10.000 „
Soc. de gaz metan, București	10.000 „
Transport	100.000 L.

Transport	100.000 L.
Dr. Constantin Stanca, docent, Cluj	3.030 „
Pr. Virgil Peter din Bălcești	2.000 „
Inv. Liviu Anghel din Bălcești	2.000 „
Direcțiunea Silvică, Bacău	1.520 „
Ocolul Silvic Reg. Elisabeta-Neamț	1.180 „
Ocolul Silvic Lucăcești-Bacău	1.150 „
Ernest Platt din Anglia	1.000 „
Teodor Moldovan, Răstolița	1.000 „
Ion Gavriș, Cluj	1.000 „
Ocolul Silvic Căinți-Bacău	660 „
Mitropolia Ungro-Vlahiei București	650 „
Ocolul Silvic Valea rea Bacău	551 „
Pr. Ion Pop, Craiova	520 „
Ocolul Silvic Brănești-Ilfov	400 „
Ocolul Silvic Colencăuți-Bucovina	350 „
Pr. Alexandru Runcan, Lueriu	300 „
Pr. Traian Costea, Tresnea	250 „
Ocolul Silvic, Ploești	120 „
Ocolul Silvic Covasna-Treiscaune	100 „
Ocolul Silvic Valea-Oltului, Sibiu	100 „
Popa Alexandru	100 „
Becu Ioan, Vidra	50 „

Total . 118.001 L.

Colecta anterioară . 4545.305 „

Total general . 4663.306 L.

Marinimoșilor donatori le exprimăm mulțumita noastră și pe această cale.

Cluj, la 20 August 1929.

Consiliul Eparhial.

Nr. 533—1929.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a *Cacova-Ierii*, din protopopiatul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“ în următoarele condițiuni:

1. Salarul legal dela Stat.
2. Locuință în natură cu supraedificările corăspunzătoare.
3. Sesiune parohială 5 jugăre pământ.
4. Dela 161 familii câte $\frac{1}{2}$ mierță de bucate, din cari $\frac{1}{3}$ compet cantorului.
5. Venitele stolare uzitate.

Reflectanții își vor înainta cererile lor justificate în ordine subsemnatului oficiu protopopesc, cu a cărui prealabilă aprobare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Toți concurenții vor avea să prezinte act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi trecuți pe lista de candidare,

Turda, la 30 August 1929,

Oficiul protopopesc în conțelegere cu com. parohial.
Jovian Murășianu, protopop.

Nr. 316/1929.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de *protopop al tractului ort.-rom. Lăpuș* împreună cu postul de paroh al parohiei centrale Tg.-Lăpușului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Locuință în casele parohiale din Tg.-Lăpușului și supraedificate economice.

2. Salarul dela Stat conform coalei B. pentru întregirea salarului de paroh dela Stat din parohia centrală Tg.-Lăpușului.

3. Sesiune parohială ce se va primi definitiv pe baza legii agrare. (În prezent sesia parohială creată prin reforma agrară în mod provizor constă din 20 jug. pământ arător și fânat).

4. Diurna protopopească dela Stat.

5. Alte venite aprobate de forurile superioare bisericesti.

Concurenții îndreptățiți conform concluzului congresului național-bisericesc Nr. 111 din 1888 își vor înainta cererile de concurs instruite cu documentele prescise, la Veneratul Consiliu Eparhial în termenul deschis indicat mai sus.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. S. Sa Episcopul nostru, fără de care nu vor putea fi luați în candidare.

Dela concurenții din alte eparhii se cere, să prezinte și un act de învoire dela chiriarii lor în înțelesul, că în caz de alegere și numire li se vor elibera literele dimisionale.

Tg.-Lăpușului, din ședința consiliului protopopesc al protopopiatului ort.-român Lăpuș la 1 Aug. 1929.

Protopop-administrator:

Notar:

Zaharie Man,
președinte.

Stefan Bărbos.

Nr. 3588 Aprobat.

Cluj, la 1 August 1929.

Nicolae Ivan m. p.,
Episcop.

Laur. Curea m. p.,
secretar.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei *Măguri* din protopopiatul Clujului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială cu grădină și edificiile economice.
3. Stola îndatinată.
4. Drept de pășunat în pădurea foștilor iobagi după 42 parcele.
5. O zi de lucru și o ferdelă de bucate dela fiecare familie, din care $\frac{1}{10}$ compet cantorului și crisnicului.

Cei ce doresc să ocupe acest post, în termenul sus arătat își vor înainta cererea cu documentele prescrise, oficiului protopopesc Cluj, și cu prealabila încunoștințare și învoire a acestui oficiu, se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Toți concurenții vor avea să prezinte act de învoire dela P. S. S. episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Cluj, la 15 Iulie 1929.

*Oficiul protopopesc ortodox-român Cluj,
în conțelegere cu consiliul parohial.*

Nicolae Vasii m. p., protopop.

Nr. 448—1929

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia *Pădureni*, din protopopiatul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea” pe lângă următoarele condițiuni:

1. Dotațiunea dela Stat conform cvalificațiunei.
2. Locuința în natură cu supraedificațiile necesare și grădină cu pomi.
3. Sesiune parohială 11 jughere, arător și cositor și drept de pășunat.
4. O litră (mierță) de cucuruz dela fiecare fum (circa 80 case) din care compete cantorului $\frac{1}{3}$ și crâsnicului $\frac{1}{10}$, precum și câte o zi de lucru dela fiecare casă cari privesc numai pe preot.
5. Stola îndatinată.

Impozitele după realități le supoartă preotul.

Reflectanții își vor înainta cererea cu documentele prescrise oficiului protopopesc subsemnat și cu prealabila încuviințare se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Turda, la 6 August 1929.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu cons. par.

Jovian Murășianu, protopop.

Nr. 952—1929.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de *cl. III-a Feiurd—Pădureni* și filia *Câmpenești*, gara Cluj (8 km. depărtare) se publică concurs cu termen de 30 de zile dela data publicării.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

- a) Salar dela Stat;
- b) Sesiune parohială de 32 jug. (fânaț);
- c) Casă parohială;
- d) Stola obicinuită.

Candidații, în termenul indicat, se vor prezenta în parohie pentru a predica, cânta și a face cunoștință cu poporul, avizând prealabil acest oficiu, unde se vor înainta și actele întocmite după dispozițiunile Regulamentului pentru parohii.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără de care act nu vor putea fi luați în candidare.

Feiurd—Pădureni, 4 August 1929.

*Antonie Bâznog,
președintele cons. parohial.*

*N. Vasii,
protopop.*

Turdean & Profeta, Prapori și haine bisericești și tot felul de icoane bisericești, iconostase, Cluj str. Baba Novac Nr. 5/a.

Fabricarea clopotelor

! din cea mai bună calitate, execută repede, prompt și cu garanță de lungă durată. !
La cerere trimite prospecte detaliate.
! Fabrică de clopote, ventilile, pompe și tot felul de turnătorii de metal. !

Uzinele Metalurgice Timișoara
S. p. A.

IV. Str. Andrei Murășianu 2. Telefon 23—42.